

ÅRSREDOVISNING OCH
REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR ÅR 1950

ORDINARIE BOLAGSSTÄMMA hålles å Stockholms Enskilda Banks huvudkontor, Stockholm, måndagen den 16 april 1951 kl. 9.15 f. m. För rätt till deltagande i bolagsstämmans förhandlingar fordras enligt bolagsordningen anmälan hos styrelsen senast kl. 16 tredje dagen före bolagsstämman. Den utdelning som kan komma att beslutas av bolagsstämman tillhandahålles hos Stockholms Enskilda Bank AB i Stockholm mot kupong nr 14.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Aktiebolaget Atlas Diesel får härmed avgiva berättelse över bolagets verksamhet under år 1950.

Efterfrågan på bolagets produkter har varit god, och beloppet av ingångna beställningar har under 1950 varit större än under 1949. Tillgången på arbetskraft har visat tecken till att minska, men leveranserna ha trots detta kunnat hållas på en mycket hög nivå. Fakturerade leveranser under 1950 uppgå till 83.386.346 kronor, under det att motsvarande siffra för 1949 var 66.621.282 kronor. Den avsevärt stegrade omsättningen har delvis sin förklaring i ökade leveranser till bolaget från dotterbolag och andra industriföretag. Summan av de vid årsskiftet ineliggande beställningarna är lägre än förra året, ett förhållande som i främsta rummet förklaras av den successiva avvecklingen av motortillverkningen. Orderingången under den förflutna delen av detta år är emellertid mycket tillfredsställande, och bolaget kan räkna med full sysselsättning under 1951.

Antalet avlönade arbetare uppgick under året till i medeltal 1.337

mot 1.371 under föregående år. Medeltalet övriga i bolagets tjänst anställda personer var 655 mot 640 under 1949. År 1950 ha utbetalats till styrelse, verkställande direktör och andra företagsledare 498.000 kronor, till arbetare 9.882.788 kronor och till övriga befattningsinnehavare 6.014.122 kronor.

Ett fåtal beställningar på dieselmotorer voro vid årsskiftet ännu icke levererade. Denna gren av rörelsen har emellertid under året stegvis avvecklats, och den tillverkningskapacitet, som härigenom frigjorts, har disponerats för tillverkning av kompressorer och bergborrmaskiner. Motortillverkningen beräknas vara helt nedlagd vid halvårsskiftet den 30 juni 1951.

Bolaget har under året ytterligare ökat sin försäljningsverksamhet i utlandet. Dess ingenjörer och demonstratörer ha företagit omfattande resor i ett stort antal länder, vilket bidragit till att över så gott som hela världen befästa bolagets ställning som leverantör av pneumatiska maskiner och verktyg samt kompressorer. Betydligt mera än hälften av bolagets omsättning går nu till utländska marknader.

Den tekniska forskningen och arbetet på konstruktiva förbättringar av bolagets produkter ha bedrivits i oförminskad skala; för detta ändamål har under året uppförts en ny laboratoriebyggnad, vilken utrustats med de modernaste tekniska hjälpmedel.

Bolagets dotterföretag ha i allmänhet visat tillfredsställande resultat. AB Sicklahus, vilket äger och förvaltar det omfattande bostadskomplex, som uppförts vid Sickla för att bereda bostäder åt bolagets anställda, har, delvis på grund av extraordinära kostnader, fått vidkännas en rätt betydande förlust. Med anledning härav har bolaget, såsom av vinst- och förlusträkningen framgår, lämnat en direkt subvention till AB Sicklahus.

Under verksamhetsåret ha förvärvats 15.000 aktier à nom. 100 kronor per aktie i Injector Company AB, Stockholm. Härigenom ha samtliga aktier i detta företag övergått i bolagets ägo.

Ett nytt dotterbolag, Atlas Türk Limited Ortakligi, Istanbul, med ett kapital av 10.000 turkiska pund har etablerats i Turkiet.

Disponibla vinstmedel enligt upprättad koncernbalansräkning

uppgå till 12.025.000 kronor. Björneborgs Jernverks AB:s balansräkning per 31 december 1950 bifogas.

Beträffande resultatet av årets verksamhet kan nämnas, att bolaget genom den avsevärt ökade omsättningen uppnått en betydligt högre bruttovinst än föregående år. Därtill kommer att avvecklingen av motortillverkningen, som nu återspeglar sig i vinst- och förlusträkningen, lett till en realisationsvinst å i det närmaste 6 miljoner kronor. På grund av sistnämnda omständighet redovisar bolaget en förhållandevis stor vinst för 1950. Ytterligare nedskrivningar ha gjorts på varulagren, vilka få anses vara upptagna till mycket betryggande värden. Ett antal arbetsmaskiner, som tidigare ställts till Björneborgs Jernverks AB:s förfogande, ha under året kostnadsfritt överlåtits på nämnda företag.

Avskrivningar å byggnader ha i bokslutet verkställt enligt oförändrade grunder:

Fabriksbyggnader av sten med $2\frac{1}{2}$ % av anskaffningsvärdet				
» » trä	»	5 %	»	»
Bostadsbyggnader » »	»	2 %	»	»
Provisoriska träbyggnader	»	20 %	»	»

Till belysande av balansräkningens huvudsakliga poster kan i första hand nämnas, att bolaget förvärvat ytterligare c:a 30.000 kvm tomtmark, gränsande till bolagets fastigheter i Sickla. Härigenom har förvärvats hela det angränsande obebyggda industriområdet fram till Nacka station. Det bolaget tillhöriga området söder om Ältavägen, varå äro uppförda de tidigare nämnda bostadsfastigheterna, har under året försålts till AB Sicklahus. Fabriksfastigheterna ha under året utökats med den tidigare omtalade laboratoriebyggnaden, vilken dragit en kostnad av 210.000 kronor.

Bolagets bostadsfastigheter voro vid årsskiftet brandförsäkrade för 1.088.000 kronor. Deras taxeringsvärden uppgingo till 751.600 kronor. Fabriksfastigheterna voro brandförsäkrade för 7.110.600 kronor och taxerade till 4.633.000 kronor. Härvid är emellertid att märka, att det nyförvärvade industriområdet ännu icke avstyckats och därför heller icke ingår i taxeringsvärdet för bolagets fabriksfastigheter.

Under året anskaffade maskiner och inventarier ha helt avskrivits. Bolagets maskiner och inventarier jämte bilar voro vid årsskiftet brandförsäkrade för 21.318.225 kronor.

Till följd av en successiv realisation av hela lagret av dieselmotorer och detaljer uppvisa lagervärdena en ytterligare nedgång jämfört med föregående år. Investeringar i dotterföretag och övriga företag förete en stegring från 11,8 miljoner kronor 1949 till 22,3 miljoner kronor 1950. I huvudsak förklaras ökningen av den starkt expanderande exportförsäljningen, vilken lett till stora utländska kundfordringar med dotterföretagen såsom förmedlare. Samma tendens visa också de direkta kundfordringarna, vilka under året stigit med över 3 miljoner kronor. Fordringarna äro i balansräkningen upptagna till högst de belopp, varmed de beräknas inflyta.

Med hänsyn till framtida byggnadsbehov har styrelsen i likhet med föregående år funnit önskvärt att till investeringsfonden för byggnader avsätta ett belopp å 2 miljoner kronor. Till personalens semesterkassa ha avsatts ytterligare 100.000 kronor och till dispositionsfond ha under förutsättning av bolagsstämmans godkännande avsatts 2 miljoner kronor.

Angående bolagets ställning och resultatet av dess verksamhet hänvisas i övrigt till närslutna balansräkning samt vinst- och förlusträkning.

Till bolagsstämmans förfogande stå vinstmedel,	
överförda från tidigare år	Kr. 502.419: 64
intjänade under verksamhetsåret 1950	» 4.850.885: 04
	<u>Kr. 5.353.304: 68</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslå, att dessa vinstmedel disponeras på så sätt att

till reservfonden avsättes	Kr. 515.950: —
» aktieägarna utdelas 10 % (Kr. 2: 50 per aktie)	» 1.523.925: —
» skuldregleringsfonden avsättes	» 480.000: —
samt att i ny räkning balanseras	» 2.833.429: 68
	<u>Kr. 5.353.304: 68</u>

BALANSRÄKNING

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Kronor

Tomter	1.882.935:—	
Fabriksfastigheter	6.670.895:—	
Bostadsfastigheter	934.805:—	
	<u>9.488.635:—</u>	
Avgår ackumulerade avskrivningar	3.530.024:—	
	<u>5.958.611:—</u>	
Maskiner och inventarier	15.829.104:—	
Avgår ackumulerade avskrivningar	15.829.103:—	
	<u>1:—</u>	5.958.612:—

Investeringar i dotterbolag och

övriga företag

Aktier i dotterbolag	4.470.010:—	
» » andra bolag	300.000:—	
Fordringar hos dotterbolag	17.511.233: 71	
» » andra bolag	60.000:—	22.341.243: 71

Omsättningstillgångar

Råmaterial	1.930.665:—	
Varor under tillverkning	3.062.245:—	
Hel- och halvfabrikat	6.285.013:—	
	<u>11.277.923:—</u>	
Kundfordringar	10.657.039: 40	
Övriga fordringar	572.962: 25	
	<u>11.230.001: 65</u>	
Spärrkonto hos Sveriges Riksbank	961.425: 62	
Accepterade växlar	902.143: 83	
Kassa, bank och postgiro	1.322.327: 41	
	<u>3.185.896: 86</u>	25.693.821: 51

Ställda panter

Fastighetsinteckningar	4.648.830:—	
Förlagsinteckningar	6.500.000:—	
Depositionsbevis (ingår i »Kassa, bank och postgiro»)	607.600:—	
	<u>Kronor</u>	<u>53.993.677: 22</u>

per den 31 december 1950

	<i>Skulder</i>	Kronor
Eget kapital		
Aktiekapital	15.239.250:—	
Reservfond	2.531.900:—	
Skuldregeringsfond	430.000:—	
Dispositionsfond	2.000.000:—	
Investeringsfond för byggnader	4.000.000:—	
	24.201.150:—	
Vinstmedel		
Vinst enligt balansräkningen den 31 december 1949	4.193.334: 64	
Avgår: 7 % utdelning	711.165:—	
Avsättning till reservfonden	500.000:—	
» » dispositionsfonden	2.479.750:—	
	502.419: 64	
1950 års vinst	4.850.885: 04	
	5.353.304: 68	29.554.454: 68
Långfristiga skulder		
3½ % Obligationslån av år 1941	2.672.000:—	
AB Atlas Diesels Pensionsstiftelse	2.026.634:—	4.698.634:—
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	3.986.528: 67	
Egna acceptor	2.437.327: 87	
Förskott från kunder	4.156.171: 02	
Skulder till dotterbolag	365.999: 02	
» » övriga	1.785.901: 91	
Anställdas preliminärskatt	518.525: 13	
1951 års amortering å 3½ % obligationslån	220.000:—	
Bankskulder	131.434: 92	
Ogulden skatt och beräknad kvarstående skatt	6.138.700:—	19.740.588: 54
Ansvarsförbindelser		
Diskonterade växlar	41.497: 62	
Övriga ansvarsförbindelser	5.131.101: 91	
Sammanlagda beloppet av under året utbetalda pensioner, utgående på grund av förpliktelser, vilka ej upptagits som skuld i balansräkningen eller motsvaras av där upptagen skuld till pensionsstiftelse	111.794: 45	
	Kronor	53.993.677: 22

VINST- och FÖRLUSTRÄKNING

för år 1950

		Kronor
Vinst av rörelsen		13.870.684: 89
Förvaltningskostnader		2.306.825: 30
		<hr/> 11.563.859: 59
Extraordinära intäkter som följd av motortillverkningens avveckling		
Försålda maskiner	3.080.720: —	
Återvunnen reserv i lager	2.800.000: —	5.880.720: —
		<hr/> 17.444.579: 59
Avskrivningar		
Byggnader	280.637: —	
Arbetsmaskiner och bilar	1.424.590: —	1.705.227: —
		<hr/> 15.739.352: 59
Inkomsträntor m. m.		
Räntor från dotterbolag	127.542: 75	
» » övriga	132.193: 71	
Provisionsinkomster från dotterbolag	18.000: —	277.736: 46
		<hr/> 16.017.089: 05
Utgiftsräntor		
Räntor till dotterbolag	—: —	
» » övriga	251.381: 01	251.381: 01
		<hr/> 15.765.708: 04
Extraordinära kostnader		
Subvention till AB Sicklahus		180.000: —
		<hr/> 15.585.708: 04
Diverse avsättningar		
Dispositionsfond	2.000.000: —	
Investeringsfond för byggnader	2.000.000: —	
Personalens semesterkassa	100.000: —	4.100.000: —
		<hr/> 11.485.708: 04
Preliminärskatt och beräknad kvarstående skatt ..		6.634.823: —
	Återstår nettovinst kronor	4.850.885: 04

Nacka den 16 mars 1951

M. Wallenberg

F. G. Liljenroth

Nils von Steyern

C. Tarras Sällfors

H. Pyk

Walter Wehtje

Under hänvisning till vår revisionsberättelse intyga vi, att förestående balans- samt vinst- och förlusträkningar överensstämma med bolagets räkenskaper.

L. T. Bohlin

Olof Regnstrand

AKTIEFÖRTECKNING

Aktier i dotterbolag

15.000 aktier à kr. 100:— i Björneborgs Jernverks AB, Björneborg	1.300.000:—	
1.000 aktier à kr. 100:— i AB Eccoveren, Skara	470.000:—	
25.000 aktier à kr. 100:— i Injector Company AB, Stockholm	2.500.000:—	
2.000 aktier à kr. 100:— i AB Sicklahus, Nacka	200.000:—	
102 aktier à ptas 500:— i Atlas Diesel S.A.E., Madrid	1:—	
100 aktier à n.kr. 1.000:— i A/S Atlas Diesel, Oslo	1:—	
39.996 aktier à £ 1.— i Atlas Diesel Co., Ltd., Wembley	1:—	
5.000 aktier à fres 1.000:— i Atlas Polar S.A., Paris	1:—	
1.000 aktier à fmk 1.000:— i Atlas Tryckluftmaskiner AB, Helsingfors	1:—	
10 andelar à turk. £ 1.000:— i Atlas Türk Ltd., Ortakligi, Istanbul	1:—	
156.000 aktier à 5/— i Delfos Ltd., Benoni, Syd-Afrika	1:—	
1.000 aktier à £ 1.— i Hesselman Motor Corp., Ltd., London	1:—	
12 aktier à fl. 1.000:— i N.V. Holland-Atlas, Rotterdam	1:—	
480 aktier à fres 1.000:— i Société Marocaine de l'Air Comprimé, Casablanca	1:—	4.470.010:—

Aktier i andra bolag

3.000 aktier à kr. 100:— i Svensk Interkontinental Lufttrafik AB, Stockholm	300.000:—
Kronor	4.770.010:—

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR AKTIEBOLAGET ATLAS DIESEL

Undertecknade, som vid ordinarie bolagsstämma utsetts till bolagets revisorer, få rörande granskningen för år 1950 avgiva följande berättelse.

Vi hava tagit del av räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämna upplysning om bolagets och koncernens ekonomi och förvaltning, granskat styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning ävensom den för oss framlagda koncernbalansräkningen, samt i övrigt vidtagit de granskningsåtgärder som vi ansett erforderliga.

Räkenskaperna hava siffergranskats av Bohlins Revisionsbyrå Aktiebolag.

Reviderade bokslut hava vid avgivandet av denna berättelse icke förelegat från ett flertal dotterbolag.

Aktiebolagslagens föreskrifter angående aktieinnehav och koncernredovisning hava fullgjorts. Förslaget till vinstdisposition innefattar lagstadgad fondavsättning, och den föreslagna vinstutdelningen får med hänsyn till koncernens ställning och resultat icke anses stå i strid mot god affärssed.

Vi hava avgivit särskild revisionsberättelse beträffande AKTIEBOLAGET ATLAS DIESELS PENSIONSFÖRSÄKRING, som är en s. k. fri stiftelse och står under egen förvaltning.

Vi hava icke funnit anledning till anmärkning i avseende å de till oss överlämnade redovisningshandlingarna, bolagets bokföring eller inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Vi tillstyrka, att bolagsstämman

godkänner de före bokslutet gjorda överföringarna av kronor 2.000.000 till Investeringsfonden för byggnader, av kronor 2.000.000 till en Dispositionsfond och av kronor 100.000 till en Personalens semesterkassa,

fastställer den av styrelsen och verkställande direktören upprättade samt av oss påtecknade balansräkningen,

beviljar styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet för förvaltningen under år 1950, samt

disponerar till förfogande stående vinstmedel enligt styrelsens och verkställande direktörens förslag.

Nacka den 31 mars 1951.

L. T. Bohlin

Olof Regnstrand

Auktoriserade revisorer

BALANSRÄKNING

per den 31 december 1950 för
BJÖRNEBORGS JERNVERKS AB
(inkl. Björneborgs Fastighets AB)

Tillgångar

Anläggningstillgångar		Kronor
Skogs- och jordbruksfastigheter	161.274: —	
Industrialanläggningar och bostäder	4.253.403: —	
Maskiner och ugnar	2.449.683: —	6.864.360: —
Omsättningstillgångar		
Råmaterial, hel- och halvfabrikat	1.411.802: 39	
Fordringar	1.992.367: 72	
Aktier	15.253: —	
Kassa och banktillgodohavanden	125.279: 44	3.544.702: 55
	Kronor	10.409.062: 55

Skulder

Eget kapital		
Aktiekapital	1.500.000: —	
Reservfond	300.000: —	
Skuldregleringsfond	30.000: —	
Dispositionsfond	200.000: —	
Balanserad vinst	539.081: 91	
Årets vinst	41.566: 67	580.648: 58
		2.610.648: 58
Långfristiga skulder		
Obligationslån	1.250.000: —	
Inteckningslån	1.033.765: —	
Förlagslån	1.000.000: —	3.283.765: —
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder m. m.	1.409.534: 31	
Innestående lön och semesterersättning ...	311.470: 07	
Skattereserv	21.575: —	
Bankskulder	2.772.069: 59	4.514.648: 97
	Kronor	10.409.062: 55

Stockholm
A.-B. Ikatryck
1961